

Діяльність ЦНГІ і Всесвітня служба навігаційних попереджень (ВСНП)

З метою забезпечення безпеки мореплавства та координації передавання по радіо навігаційної інформації з ініціативи Міжнародної морської організації (ІМО) створено Всесвітню службу навігаційних попереджень (ВСНП) (World Wide Navigational Warning Service). Навігаційна інформація включає в себе навігаційні та метеорологічні попередження, метеорологічні відомості про погоду, а також інші термінові повідомлення щодо безпеки мореплавства.

Всесвітньою службою навігаційних попереджень визначено 4 основні види навігаційних попереджень, а саме:

- попередження НАВАРЕА (скорочена назва району Всесвітньої служби навігаційних попереджень) – навігаційне попередження, оголошене районним координатором НАВАРЕА;
- попередження підрайону – містять інформацію, необхідну для безпечного мореплавства у межах підрайону;
- прибережні попередження – оголошуються національним координатором на певний регіон;
- місцеві попередження – стосуються внутрішніх вод, переважно обмежені повноваженнями юрисдикції портових властей.

Залежно від зазначених видів навігаційних попереджень Світовий океан поділено на:

- райони НАВАРЕА, що функціонують під керівництвом районного координатора і здійснюють передавання попереджень НАВАРЕА;
- підрайони – частина НАВАРЕА, в якій деякі держави для розповсюдження навігаційних попереджень запровадили скоординовану систему;
- регіони – частина НАВАРЕА або підрайону НАВТЕКС, визначена для координації передавання прибережних попереджень службою НАВТЕКС. У більшості випадків регіони обмежені державами, їх кордонами та відповідною морською зоною прибережних вод.

До основних елементів ВСНП можна віднести:

- райони НАВАРЕА, підрайони, регіони з відповідними координаторами;
- матеріали та джерела інформації;
- різні види зв'язку між координаторами та іншими постачальниками інформації, а також можливість доступу до трансляційних систем з метою здійснення передач у зонах відповідальності.

Усі попередження НАВАРЕА, підрайону та прибережні попередження у форматі міжнародних послуг з інформації про морську безпеку передаються англійською мовою. На додаток, за необхідності, ця інформація може передаватись національною мовою з використанням національних послуг НАВТЕКС або інших засобів.

Місцеві попередження передаються національною або англійською мовами.

Попередження НАВАРЕА

Всесвітньою службою навігаційних попереджень Світовий океан поділено на 16 географічних морських районів НАВАРЕА, у кожному з яких районним координатором визначена певна держава, якій доручено збір відомостей та підготовку радіопереджень для зазначеного району. Радіопередження мають однойменну назву НАВАРЕА.

Географічні області (зона відповідальності) кожного координатора району НАВАРЕА чи підрайону (якщо такий існує), місце розташування та інші відомості наведено в томі III Адміралтейського каталогу радіосигналів, який щорічно видається гідрографією Великої

Британії. Крім того, держави видають Розклади передач навігаційних попереджень та гідрометеорологічних повідомлень на окремі ділянки Світового океану.

Попередження НАВАРЕА надають інформацію окремо для кожного району, у межах якого вони нумеруються послідовно упродовж одного календарного року.

Попередження передаються супутниковими засобами зв'язку й береговими станціями у передбачені розкладом години, який складено таким чином, щоб уникнути збігу з передачами у сусідніх НАВАРЕА районах.

Україна належить до району НАВАРЕА-III, який охоплює середземноморський басейн і куди входять: Середземне, Чорне та Азовське моря. Районним координатором цього району є Іспанія. Безпосередньо координування підбору та підготовка передавання радіоповідомлень здійснюється з іспанського міста Кадіс, розташованого поблизу Гібралтарської протоки.

Попередження НАВАРЕА-III друкуються у щотижневих виданнях приміток мореплавцям, розповсюджуються іншими засобами, а щовівторка – надсилаються електронною поштою користувачам під назвою **TELEMARTES**, що складається із двох секцій – **A** і **B**.

Секція **A** містить оригінали попереджень НАВАРЕА, підготовлені та передані координатором району упродовж тижня у порядку зростання номерів.

Секція **B** складається з двох розділів:

У розділі 1 надаються чинні попередження НАВАРЕА на дату та годину передавання по серіях років.

Наприклад:

Series 2008: 412, 512.

Series 2009: 51, 145, 147, 149, 154, 155, 161, 164, 165, 166, 170, 173, 174, 176, 184, 186, 189, 193, 194, 195, 196, 200, 201, 202, 203.

У розділі 2 вказуються назви та координати морських платформ, бурових установок по районах:

- Середземне море: південна / південно-східна частина;
- Адріатичне море – Іонічне море;
- Азовське море – Чорне море.

Наприклад:

Azov Sea – Black Sea

Unknown	44°03,4' N	30°09,3' E
Prometeu	44°07,6' N	28°41,0' E
Jupiter	44°32,8' N	29°26,8' E
F. Gloria	44°36,0' N	29°21,5' E
Sivash	44°50,2' N	36°24,3' E
Tavrida	45°34,0' N	32°47,3' E
Eleven 11	45°40,4' N	31°41,3' E

Попередження підрайону

У попередженнях підрайону міститься інформація, необхідна для безпечного мореплавства в його межах. Такі попередження зазвичай включають у себе всі дані, що передаються в НАВАРЕА, але стосуються лише цього підрайону.

Попередження НАВТЕКС

У межах кожного району НАВАРЕА визначено регіони для координації передавання Прибережних попереджень службою НАВТЕКС.

Міжнародна служба НАВТЕКС є складовою частиною ВСНП. Вона забезпечує передавання по районах прибережних вод навігаційної та

Таблиця 1.

Назва передавальної радіостанції	Ідентифікатор передавальної станції латинською літерою	Режим передавання	Частота передавання, кГц	Мова
Одеса	C	НАВТЕКС	518	Англійська
	X	НАВТЕКС	490	Англійська
		Радіотелефонія	3310	Англійська/Російська за розкладом
Керч	G	НАВТЕКС	518	Англійська
	U	НАВТЕКС	490	Англійська
		Радіотелефонія	4149	Англійська/Російська

метеорологічної інформації, а також первинних повідомлень про лихо за допомогою вузькосмужного телеграфного зв'язку з автоматичним прямим друком на одній для усіх передавальних станцій міжнародній частоті 518 кГц. Розклад передач для кожної станції погоджується з координаційним комітетом ІМО по НАВТЕКС.

Держави-члени ВСНП можуть додатково задіювати національні служби НАВТЕКС і здійснювати передавання на частотах 4209,5 кГц та 490кГц. Національний координатор також може передавати прибережні попередження у режимі радіотелефонії.

Прибережні попередження передаються Національним Координатором, який охоплює частину району (або підрайону) НАВАРЕА, через радіопередачі по НАВТЕКС від мережі берегових радіостанцій.

Район НАВТЕКС обслуговування – від північного буя на відстань до 100-350 морських миль.

Кожна станція НАВТЕКС має своє власне позначення латинською літерою. Координація змін щодо експлуатаційних послуг НАВТЕКС (назва передавальної станції та розклад виходу в ефір) здійснюється Міжнародною координаційною групою з послуг НАВТЕКС.

Відомості про роботу кожної радіостанції НАВТЕКС також наведено у томі III Адміралтейського каталогу радіосигналів. Передачі здійснюються суворо за визначеним розкладом.

У межах району НАВАРЕА-III кількість станцій НАВТЕКС така, що кожна з них може вести передачу на міжнародній частоті 518 кГц за розкладом лише 10 хвилин. Виходити за рамки відведеного часу небажано.

Якщо для передавання пакету інформації 10-ти хвилин замало, проводиться аналіз ПРИП на їх важливість та тривалість, відбираються для передавання лише найважливіші.

Україна як учасник Міжнародної Конвенції з охорони життя людини на морі (СОЛАС-74), зобов'язана доводити до відома мореплавців інформацію з морської безпеки у системі НАВТЕКС, а саме – навігаційні та метеорологічні попередження і термінову інформацію. Національним координатором у цьому питанні визначено державну установу "Держгідрографія".

Навігаційну безпеку на своїй частині Чорного моря Україна забезпечує за допомогою двох передавальних станцій НАВТЕКС (див. таблицю 1).

Передавальна станція ОДЕСА обслуговує північно-західну частину Чорного моря, станція КЕРЧ – Азовське море та прибережні води південної частини Кримського півострова.

Окрім передавання у вузькосмужному режимі букводрукування, ці станції почергово передають прибережні попередження у режимі радіотелефонії російською та англійською мовами: Одеса – на частоті f=3310 кГц, Керч – на f=4149 кГц.

Прибережні попередження НАВТЕКС, як і НАВАРЕА, нумеруються послідовно упродовж одного календарного року.

Разом з передаванням прибережних попереджень по радіо наш Центр щоденно розсилає електронною поштою користувачам Бюлетень оперативної навігаційно-гідрографічної інформації (БОНІ).

Окрім планових, ЦНГІ передає інформацію, що має життєво важливе значення. Сюди належать: сповіщення про морські та повітряні судна, що зазнають лиха у відкритому морі та не вийшли на зв'язок упродовж тривалого часу, або пропали безвісти, штормові попередження, попередження про дрейфуючі міни тощо.

МІСЦЕВІ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Місцеві попередження містять інформацію, що розповсюджується на прибережні води, зазвичай у межах юрисдикції портових властей. Вони доповнюють інші попередження та надають докладну інформацію про прибережні води. Такі попередження знаходяться поза межами дій ВСНП.

На закінчення хотілося б зазначити, що для покращення якості та надійності доведення інформації до мореплавців, економії коштів слід було б усунути проміжні структури, а саме – передавальні радіоцентри Одеса-радіо та Керч-радіо. І ось чому.

З другого кварталу поточного року на території ФДУ "Одеський район Держгідрографії" введено в дію автоматизовану передавальну станцію у системі НАВТЕКС, тому передавання навігаційної інформації у режимі НАВТЕКС і радіотелефонії станцією Одеса здійснюється в автоматичному режимі, а керування передаванням здійснюється Центром навігаційно-гідрографічної інформації, розташованим у Києві. Автоматизація передбачає дистанційне передавання пакета інформації через мережу Internet на сервер передавальної станції та керування її роботою. Це дозволяє начальнику чергової зміни, диспетчеру ЦНГІ за допомогою програми RpuClient безпосередньо вмикати живлення станції і високу напругу, налаштовувати частоту передавання та режим НАВТЕКС або радіотелефонії, підключати програми зчитування та озвучення тексту інформації англійською або російською мовами, а також визначати початок та закінчення сеансу передавання навігаційної інформації.

На сьогодні планується введення в експлуатацію подібної автоматизованої радіопередавальної станції у м. Керч. А поки що українські радіопередавальні станції Одеса та Керч перекривають зону відповідальності України у Чорному та Азовському морях. Розташування станцій, кількість сеансів передач на добу, перелік додаткових послуг (БОНІ) – все це забезпечує доведення оперативної навігаційної інформації до користувачів, сприяє безпеці мореплавства у прибережних водах України.

